

AVOTT-SEURANTA

**Tulosten julkaisuwebinaari
30.10.2024**

Ohjelma

- Tilaisuuden avaus, pääsihteeri Henriikka Mustajoki, Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV)
- Keskeisimmät tulokset ja seurannan 2026 kehitys, asiantuntija Marita Kari, TSV
- Tulokset Tiedejatutkimus.fi-sivustolla, asiantuntija Ilmari Jauhiainen, TSV
- Puheenvuorot
 - Opetusneuvos Sami Niinimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö
 - Senior Research Specialist Anu Helkkula, Hanken
 - Päällikkö Pekka Uotila, korkeakoulun tietopalvelut, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Seurannasta tärkeää tietoa

- Seurannan tulokset kertovat suomalaisen tutkimusyhteisön selkeästä sitoutumisesta avoimeen tieteeseen.
- Suomalainen avoimen tieteen ja tutkimuksen seuranta on kansainvälisesti kehittynyttä ja laaja-alaista.
- Yhteisöllinen kehittämistyö: Avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinaatiossa tehty työ ohjaa myös seurantaa.

Seurannan toteutus ja tulosten julkaisu

Toteutus

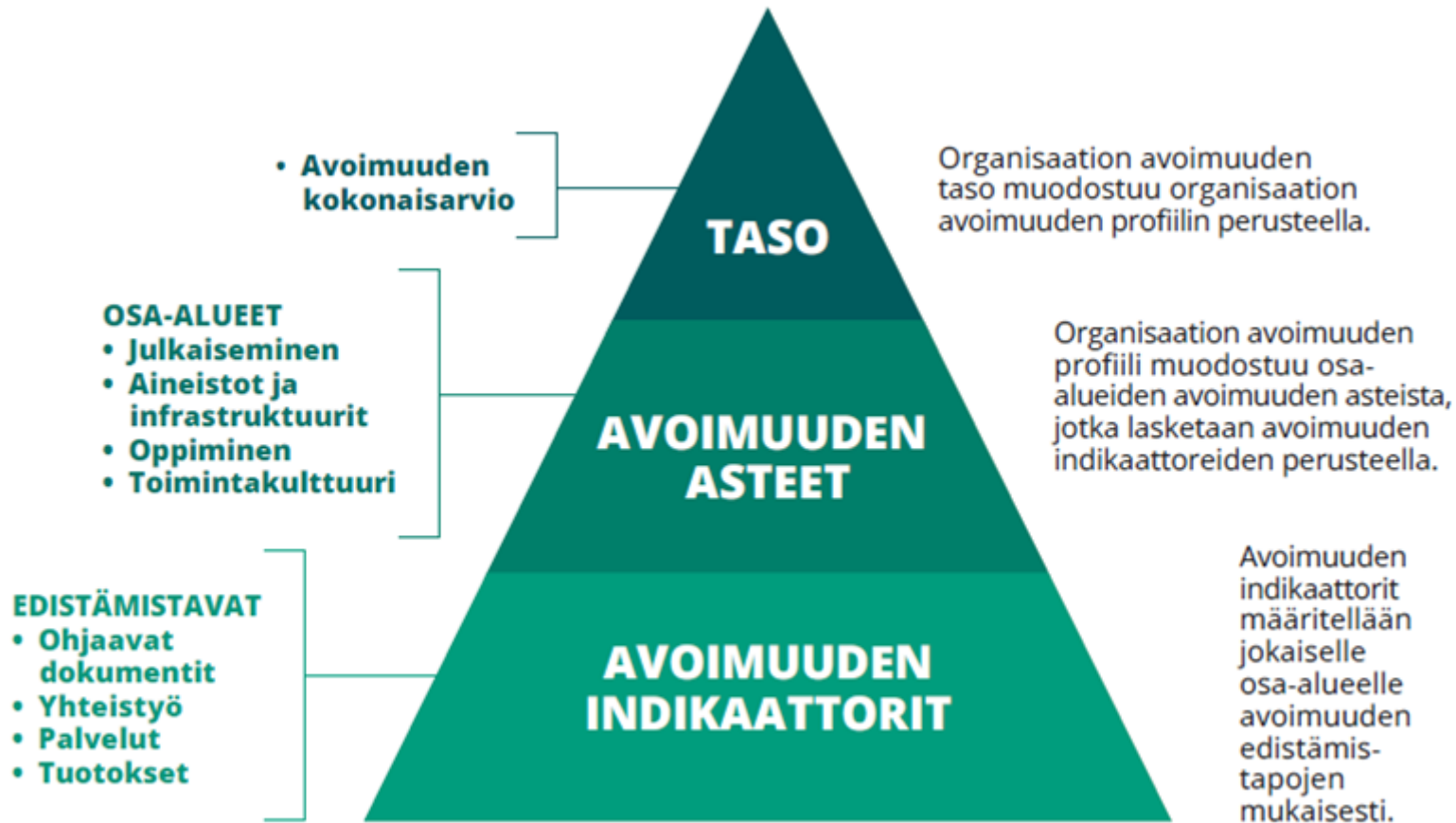
- Kysely oli auki 6.5.–14.6.2024.
- Tutkimusorganisaatioiden¹ vastausprosentit olivat erittäin korkeat:
 - Yliopistot 93 % (100 % 2022)
 - Ammattikorkeakoulut 100 % (100 % 2022)
 - Tutkimuslaitokset 92 % (83 % 2022).
- Määrälliset indikaattorit haettiin organisaatioiden puolesta.
 - Julkaisuista käytettiin vuoden 2023 tietoja.
 - Avoimissa oppimateriaaleissa kumulatiivisia tietoja 31.5.2024.
- Avoimen tieteen ja tutkimuksen ohjausryhmä vahvisti tasojen laskentamallin ja hyväksyi seurannan tulokset kokouksessaan 15.10.2024.

Julkaisu

- **Seurannan tulokset** julkaistiin tänään tiedejatutkimus.fi-palvelussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Avoimen tieteen verkkosivuilla on tulosten valmistumisesta uutinen ja keskeisimmät tulokset infograafina.
- **Kokonaiskustannuskyselyn tulokset** julkaistaan tiedejatutkimus.fi-palvelussa loppuvuonna 2024. Kansalliskirjasto / FinELib koordinoi julkaisemista.
- **Seurannan ja kokonaiskustannuskyselyn data** tallennetaan avoimesti saataville tiedejatutkimus.fi-palveluun kokonaiskustannuskyselyn julkaisun jälkeen.

Seurantamalli

Seurannassa arvioidaan julistuksessa ja linjauksissa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista seurantamallin mukaisesti.

Asteiden ja tasojen määräytyminen seurannassa 2024

Laskentaperusteet hyväksyttiin Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisessa ohjausryhmässä 15.10.2024

Avoimuuden tasot määräytyvät asteiden keskiarvon perusteella. Lisäksi neljän ylimmän tason saavuttamisessa on ehtoja profiilin osa-alueiden asteille.

Avoimuuden taso 5: Profiilin osa-alueiden asteiden keskiarvo 4,5.
Kaikki osa-alueet vähintään asteella 4.

Avoimuuden taso 4: Profiilin osa-alueiden asteiden keskiarvo 3,5.
Kaikki osa-alueet vähintään asteella 3.

Avoimuuden taso 3: Profiilin osa-alueiden asteiden keskiarvo 2,5.
Vähintään kolme osa-aluetta (tutkimuslaitokset kaksi) ainakin asteella 2.

Avoimuuden taso 2: Profiilin osa-alueiden asteiden keskiarvo 1,5.
Vähintään kaksi osa-aluetta ainakin asteella 2.

Avoimuuden taso 1: Profiilin osa-alueiden asteiden keskiarvo 0,5.

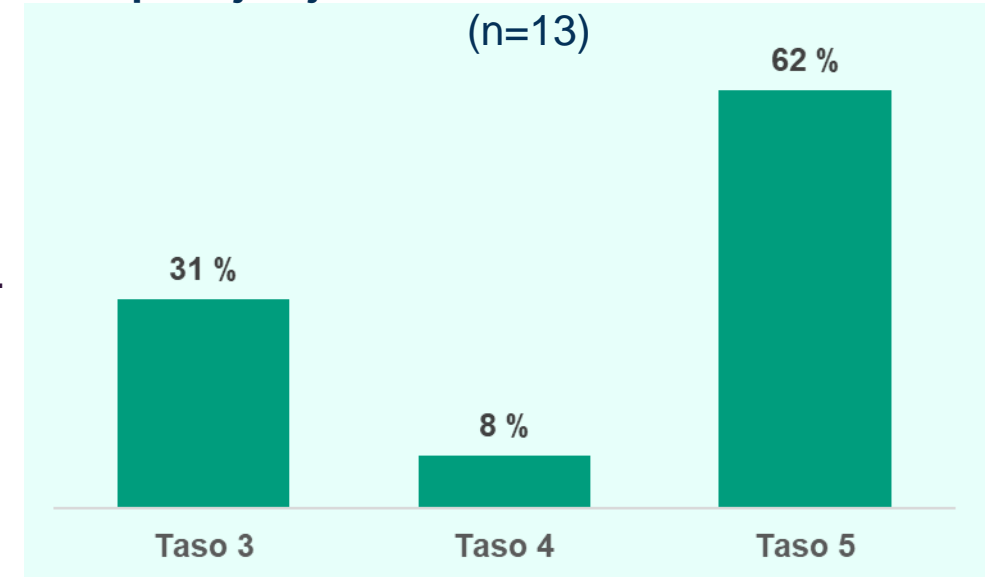
Avoim tiede

Keskeiset tulokset

Yliopistot: avoimuuden taso ja asteet

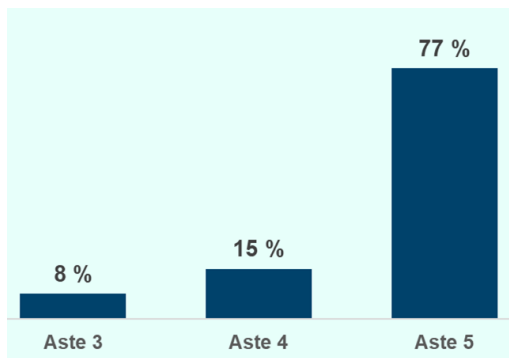
- Yliopistojen yhteenlaskettu avoimuuden taso on erittäin hyvä 4. Oppimisen yhteenlasketun asteen 3 vuoksi korkeinta tasoa ei saavuttu.
- Parhaat yliopistot saavuttivat korkeimman avoimuuden asteen 5 kaikilla osa-alueilla ja siten myös avoimuuden tason 5.
- Toimintakulttuurissa kymmenen yliopistoa saavutti korkeimman avoimuuden asteen 5. Asteelle 4 sijoittui kaksi ja asteelle 3 yksi yliopisto.
- Julkaisemisessa sekä aineistoissa ja infrastruktuureissa yhdeksän yliopistoa saavutti korkeimman avoimuuden asteen eikä yhtään yliopistoa sijoittunut astetta 4 alemmaksi.
- Oppimisessa yliopistot jakoutuivat laajemmin eri asteille. Oppimisen muita osa-alueita alempi aste heikensi avoimuuden tasoa joissakin yliopistoissa.

Yliopistojen jakautuminen avoimuuden tasoille

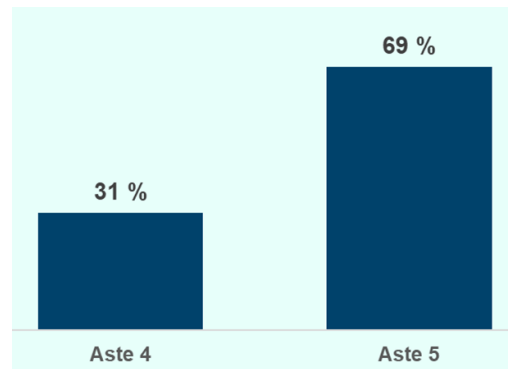

Avoimuuden asteet (n=13)

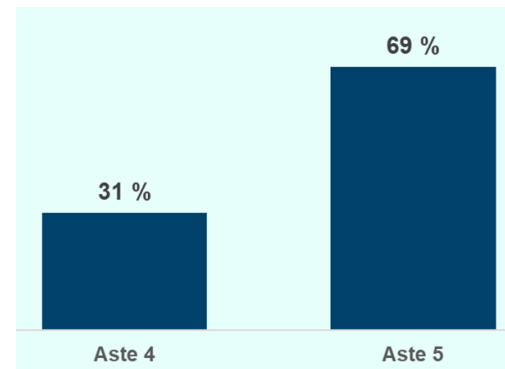
TOIMINTAKULTTUURI

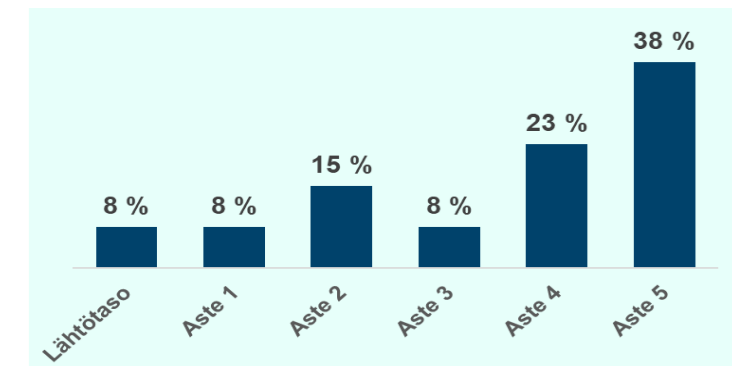
JULKAISEMINEN

AINEISTOT JA INFRASTRUKTUURIT

OPPIMINEN

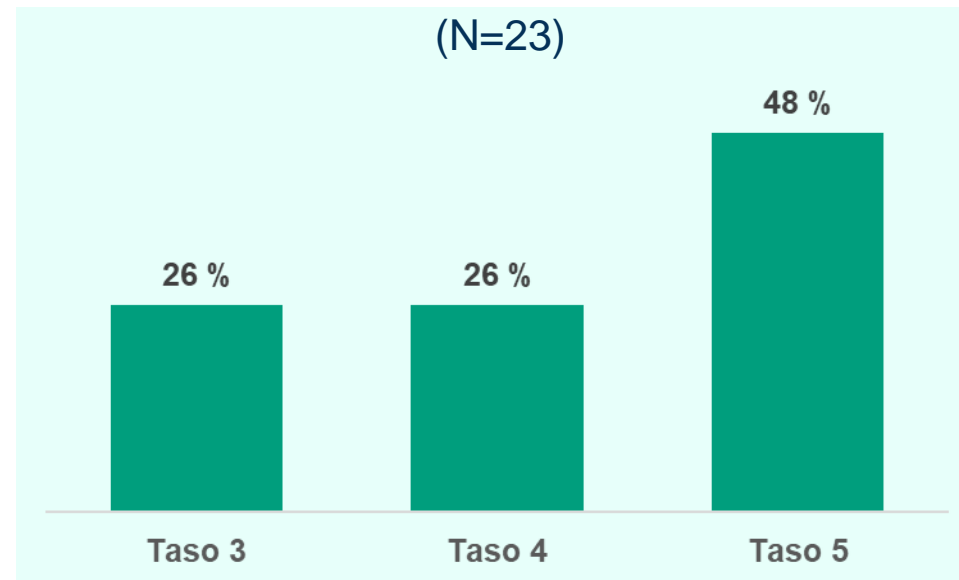

Ammattikorkeakoulut: avoimuuden taso ja asteet

- Ammattikorkeakoulujen yhteenlaskettu avoimuuden taso on erittäin hyvä 4. Asteiden keskiarvo 4,25 ei riitä korkeimmalle tasolle 5.
- Parhaat ammattikorkeakoulut saavuttivat korkeimman avoimuuden asteen 5 kaikilla osa-alueilla ja siten myös avoimuuden tason 5.
- Suoriutuminen on vakuuttavaa aineistojen ja infrastruktuurien alueella, jossa yli 90 prosenttia ammattikorkeakouluista saavutti korkeimman tai toiseksi korkeimman avoimuuden asteen.
- Toimintakulttuurissa ja julkaisemisessa yli neljä viidesosaa ammattikorkeakouluista saavutti korkeimman tai toiseksi korkeimman avoimuuden asteen.
- Oppimisen tulokset ovat jossain määrin kaksijakoiset. Yhtäältä kaksi kolmasosaa saavutti asteen 5 tai 4, toisaalta neljännes jäi asteelle 2.

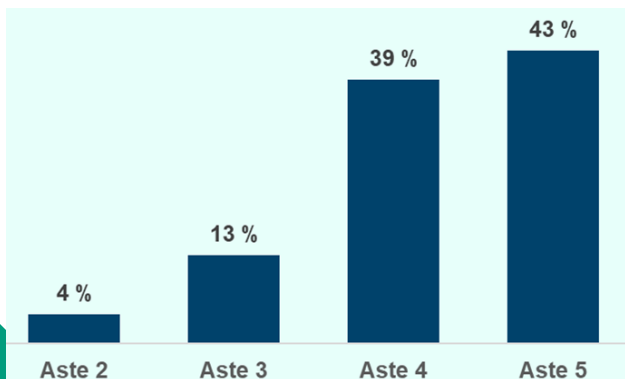
Ammattikorkeakoulujen jakautuminen avoimuuden tasolle

(N=23)

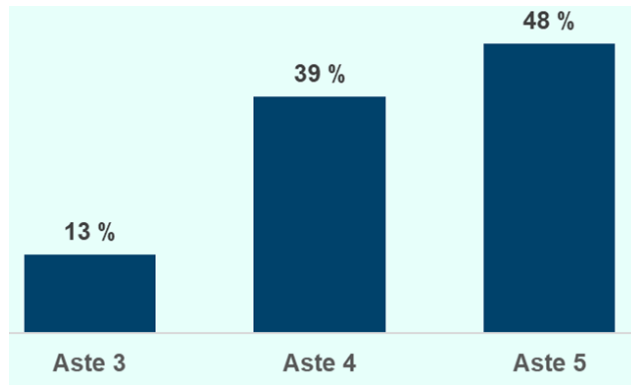

Avoimuuden asteet (N=23)

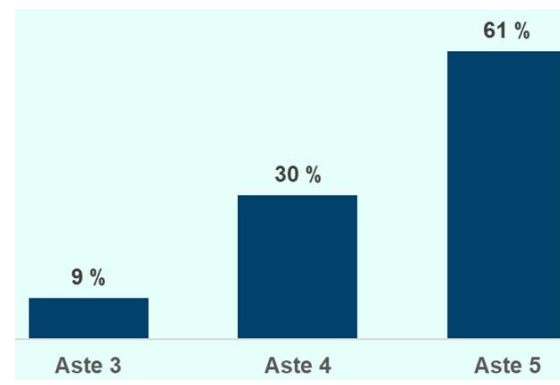
TOIMINTAKULTTUURI

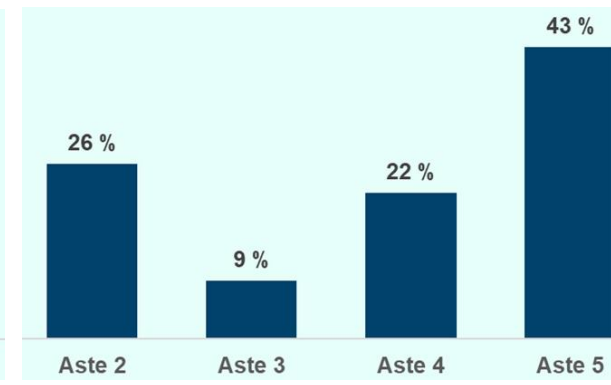
JULKAISEMINEN

AINEISTOT JA INFRASTRUKTUURIT

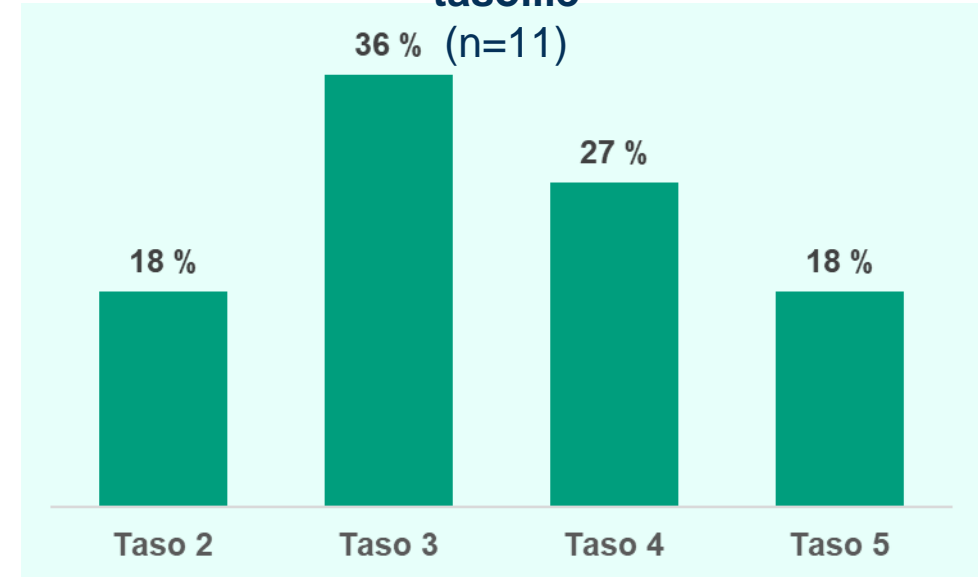
OPPIMINEN

Tutkimuslaitokset: avoimuuden taso ja asteet

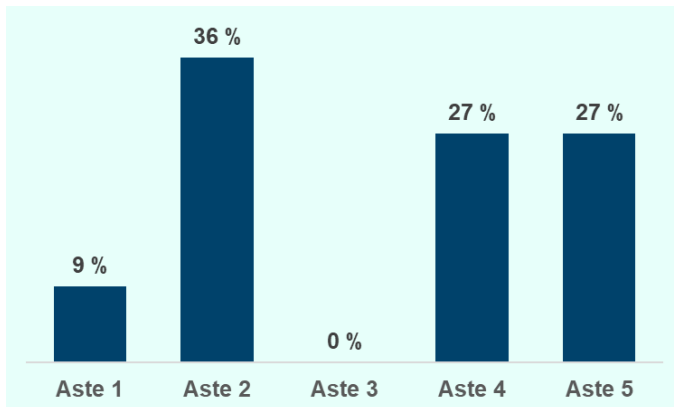
- Tutkimuslaitosten yhteenlaskettu avoimuuden taso on hyvä 3, jolle sijoittui hieman yli kolmasosa kaikista tutkimuslaitoksista.
- Toimintakulttuurissa hieman yli puolet tutkimuslaitoksista sijoittui asteille 4 ja 5. Noin kolmannes jäi asteelle kaksi ja yksi tutkimuslaitos asteelle 1.
- Julkaisemisessa yksikään tutkimuslaitos ei saavuttanut korkeinta astetta 5. Hieman yli puolet sijoittui toiseksi korkeimmalle asteelle 4 ja reilu neljännes asteelle 3.
- Aineistoissa ja infrastruktuureissa hieman alle puolet sijoittui hyvälle asteelle 3 ja reilun neljännes korkeimmalle asteelle 5.

Tutkimuslaitosten jakautuminen avoimuuden tasoille

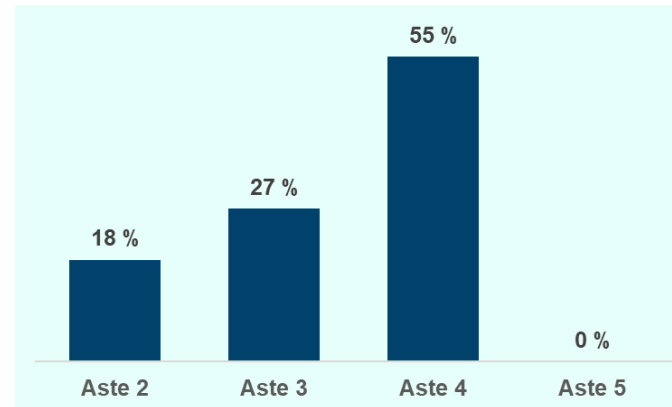

Avoimuuden asteet (n=11)

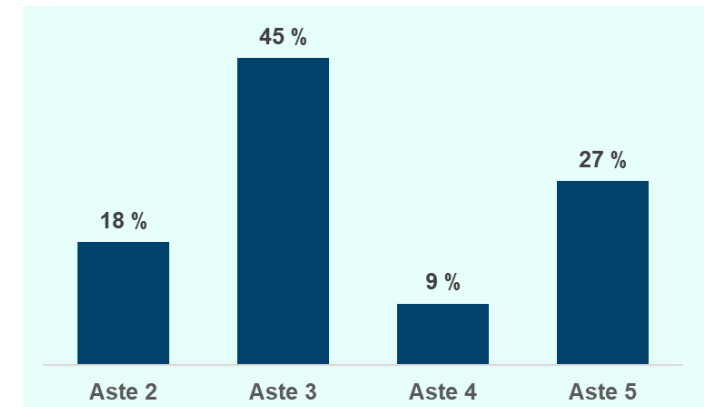
TOIMINTAKULTTUURI

JULKAISEMINEN

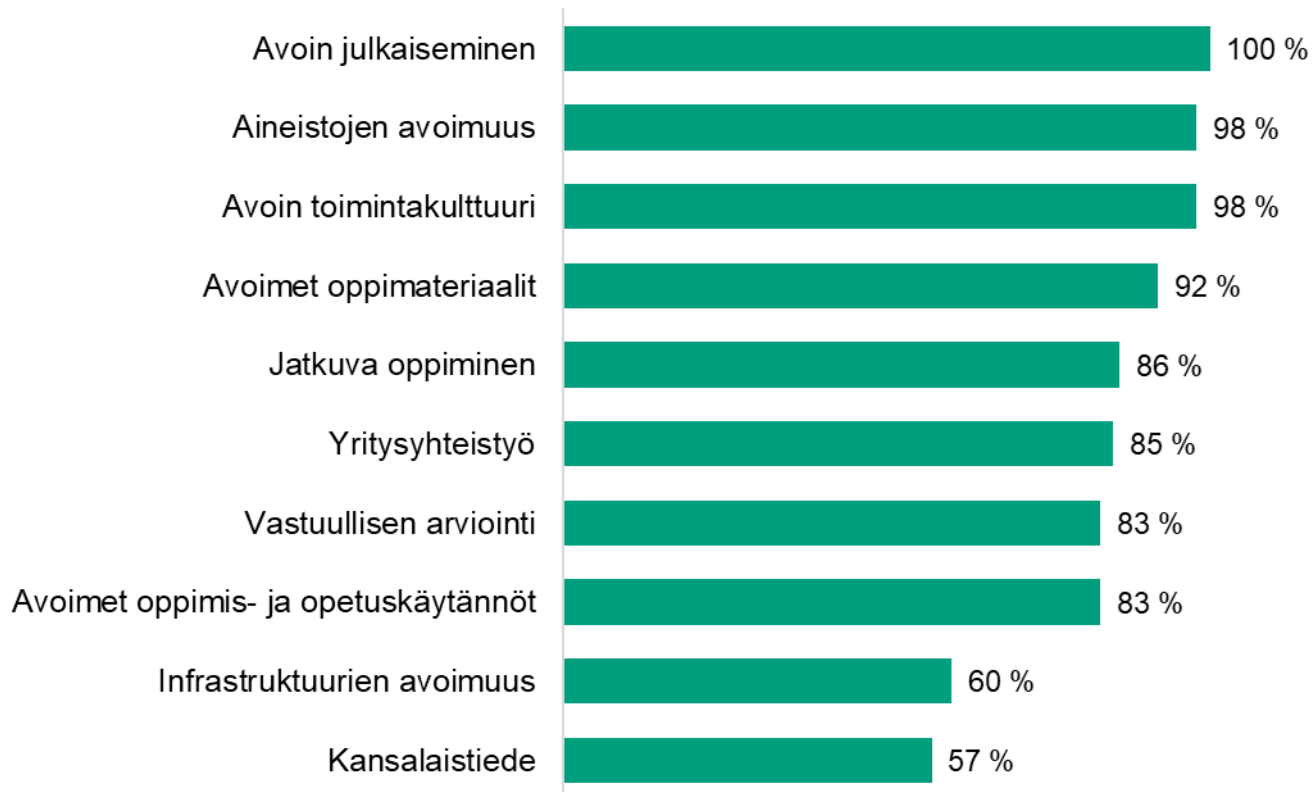

AINEISTOT JA INFRASTRUKTUURIT

Keskeiset ohjaavat dokumentit

Keskeisten ohjaavien dokumenttien yleisyys tutkimusorganisaatioissa

Julkaisemisen, aineistojen ja toimintakulttuurin avoimuutta ohjaavat dokumentit löytyvät kaikista tai lähes kaikista tutkimusorganisaatioista. Näiden dokumenttien yleisyys on käytännössä ennallaan vuodesta 2022.

- Oppimisen ohjauksessa avointen oppimateriaalien ja jatkuvan oppimisen ohjaus on korkealla tasolla. Avointen oppimateriaalien osuus on lähes ennallaan (+3 prosenttiyksikköä). Avointen oppimis- ja opetuskäytäntöjen ohjaavien dokumenttien yleisyys kasvoi 13 prosenttiyksikköä ja jatkuvan oppimisen 10 prosenttiyksikköä vuodesta 2022.
- Vastuullisen arvioinnin ohjaavissa dokumenteissa on kasvua peräti 36 prosenttiyksikköä.
- Infrastruktuurien avoimuuden ohjaavien dokumenttien yleisyys kasvoi 13 prosenttiyksikköä, mutta on edelleen alempi kuin muiden jo vuonna 2022 mukana olleiden dokumenttien.
- Uusista indikaattoreista yritysyhteistyön ohjaus on jo vakiintunutta. Sen sijaan kansalaistieteen ohjaus on uusi ja kehittyvä alue.

Yleisimmät palvelut

Yleisimmät avoimen tieteen ja tutkimuksen palvelut ovat saatavilla kaikissa tai melkein kaikissa tutkimusorganisaatioissa ja lähes samat kuin vuoden 2022 seurannassa.

Yleisimmät avoimen tieteen ja tutkimuksen palvelut tutkimusorganisaatioissa

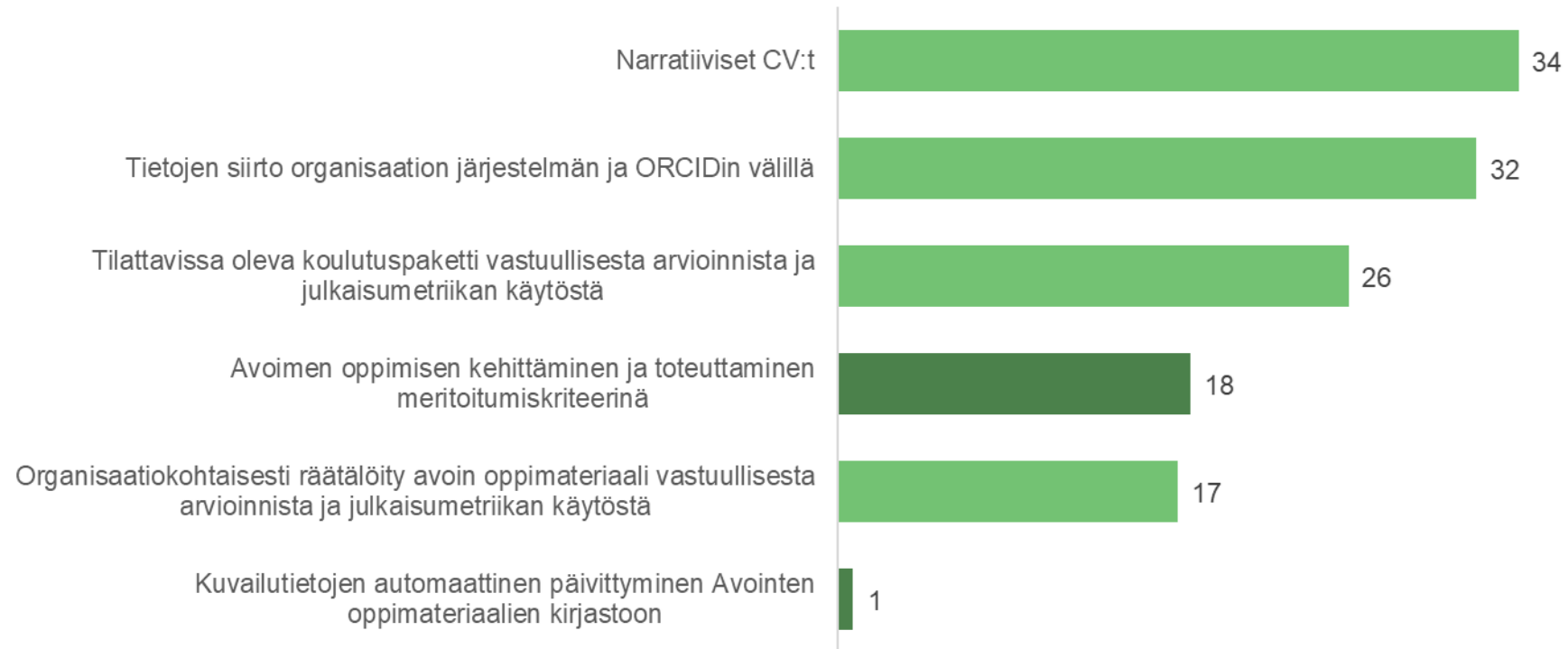

Vuonna 2022 yleisimmissä palveluissa oli tämän indikaattorin alakohta rinnakkaistallentaminen (96 %).

Harvinaisimmat palvelut

Harvinaisimpia palveluita oli saatavilla noin kolmasosassa tai harvemmissä tutkimusorganisaatioissa. Ne olivat avoimen oppimisen ja vastuullisen arvioinnin palveluita ORCID-tiedonsiirtoa lukuun ottamatta.

Harvinaisimmat avoimen tieteen ja tutkimuksen palvelut tutkimusorganisaatioissa

Avoim tiede

Seurannan jatkokehitys

Vuoden 2026 seurannan valmistelu

- Vuoden 2026 seurannan valmistelu on meneillään.
- Vuoden 2026 uusia indikaattoreita voi nousta esimerkiksi:
 - Uudet osalinjaukset ja suositukset
 - AVOTT-viitearkkitehtuuri
 - Seurantamalli
 - UNESCO:n seuranta
 - Asiantuntijoiden kehitysehdotukset
- Joitakin täysin tai lähes täysin toteutuneita indikaattoreita ehdotetaan poistettaviksi vastaamisen työmäärän keventämiseksi.
- Asiantuntijayhteisölle järjestetään työpaja indikaattorikehityksestä 13.11.
- Vuoden 2026 indikaattorit vahvistetaan Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisessa ohjausryhmässä 2.12.

Avoim tiede
Tulokset
tutkimustietovarannossa

Tutkimustietovaranto

Avoimen tieteen seurannan tiedot julkaistaan tiedejatutkimus.fi-palvelussa kahdessa osiossa

- Seurannan tulokset sektoreittain löytyvät ylänavigaattorin *Tiede ja innovaatiopolitiikka / Avoimen tieteen ja tutkimuksen seuranta* kautta.
- Yksittäisen organisaation tiedot löytyvät omalta välilehdeltä organisaation tiedoissa.

Tiedejatutkimus.fi: avoimuuden asteet ja tasot

Pylväskuvaaja-visualisointi

Avoimen tieteen ja tutkimuksen taso

4

Mahdollisuus suodattaa näkymää

Tilastovuosi

2024

Organisaatiotyyppi

Ammattikorkeakoulu

Edistämisen tavat

Kaikki

Henkilötyövuodet

Kaikki

Pylväskuvaaja

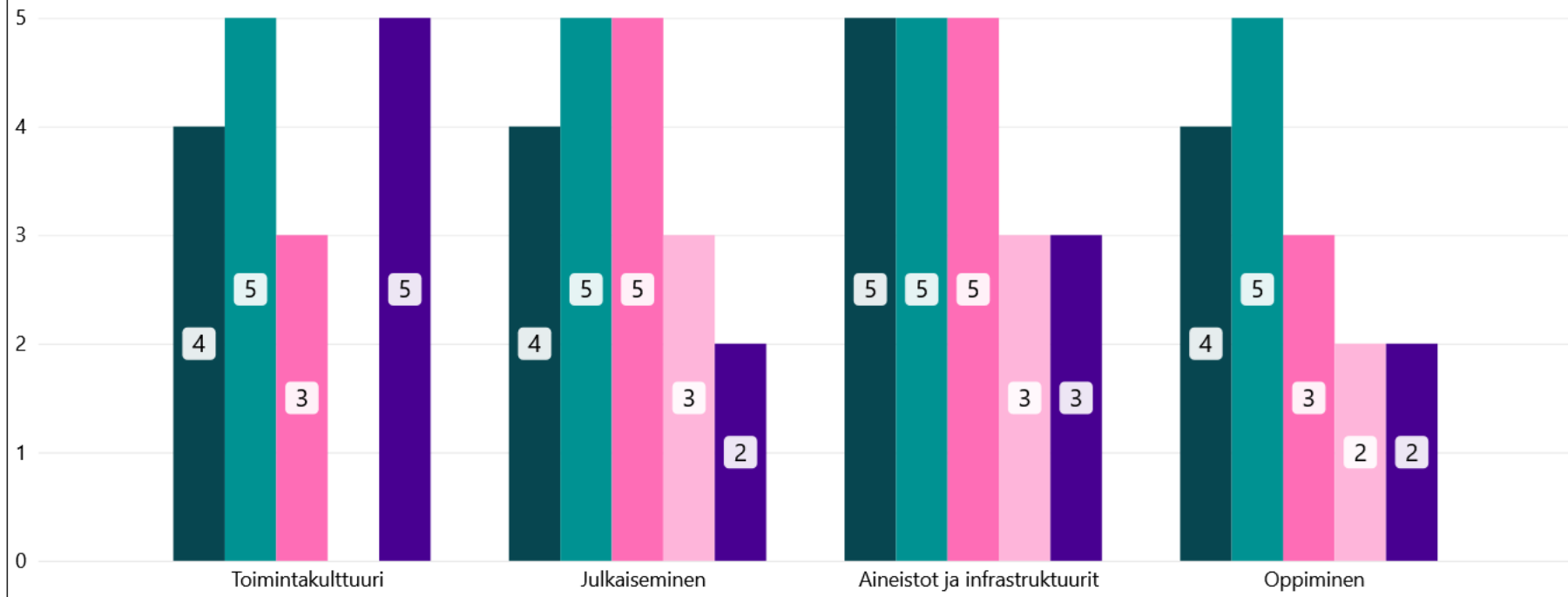
Suoritusindikaattorit

Säteittäinen kaavio

Mahdollisuus vaihtaa kaaviotyyppiä

Avoimeen tieteen ja tutkimuksen osa-alueiden asteluvut (0-5), sektorin organisaatioiden yhteenlaskettu tulos

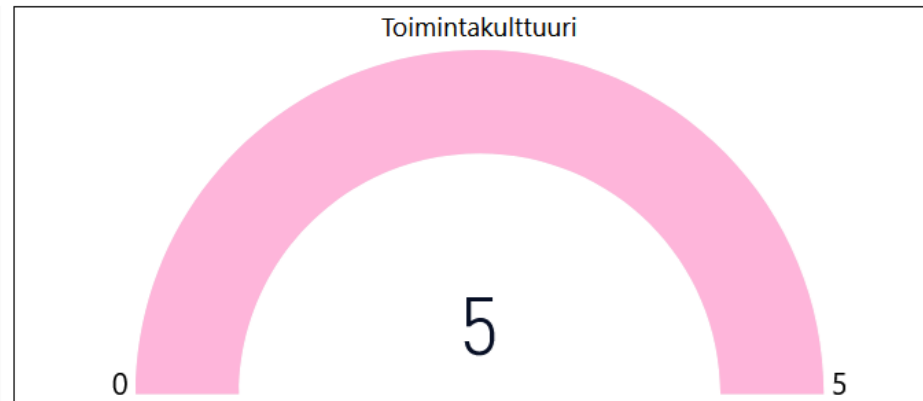
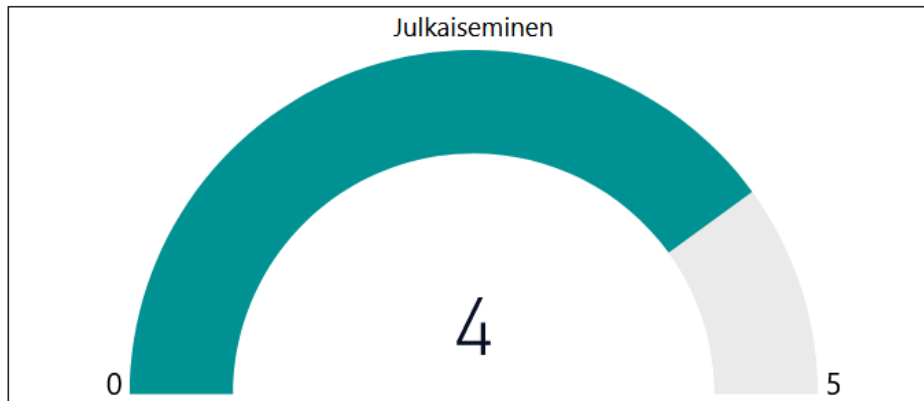
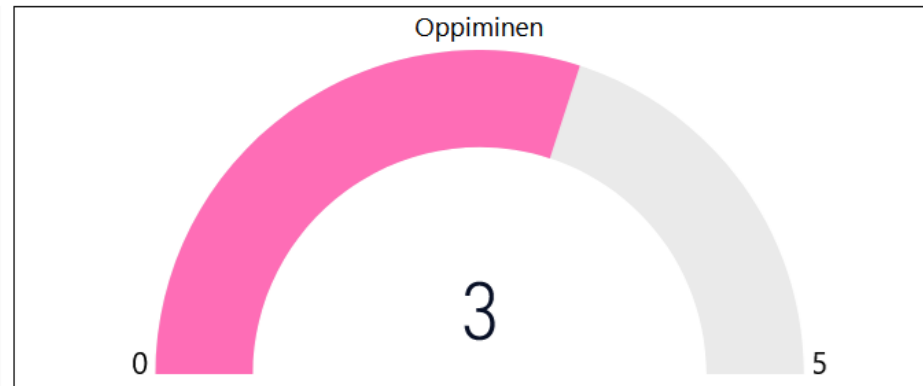
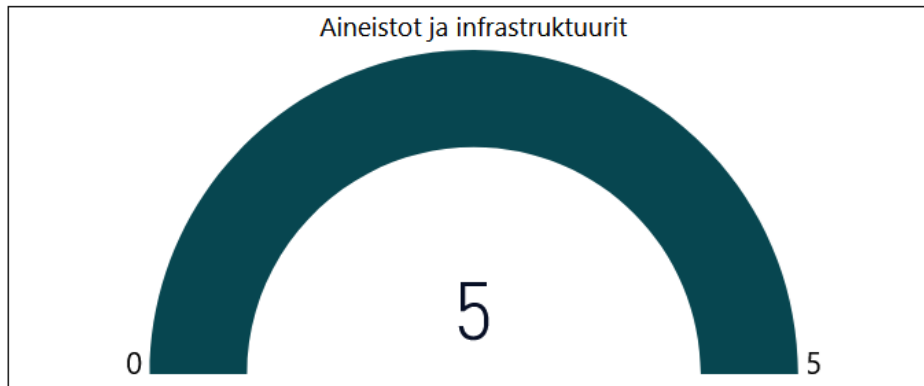
Edistämisen tavat ● Kaikki ● Ohjaavat dokumentit ● Palvelut ● Tuotokset ● Yhteistyö

Tiedejatutkimus.fi: Avoimuuden asteet ja tasot

Suoritusindikaattorit-visualisointi

Avoimen tieteen ja tutkimuksen taso 4	Tilastovuosi 2024	Organisaatiotyyppi Yliopisto	Pylväskuvaaja
	Edistämisen tavat Kaikki	Henkilötyövuodet Kaikki	Suoritusindikaattorit
			Säteittäinen kaavio

Tiedejatutkimus.fi: Avoimuuden asteet ja tasot

Säteittäinen kaavio -visualisointi

Avoimen tieteen ja tutkimuksen taso

4

Tilastovuosi

2024

Organisaatiotyyppi

Ammattikorkeakoulu

Edistämisen tavat

Kaikki

Henkilötyövuodet

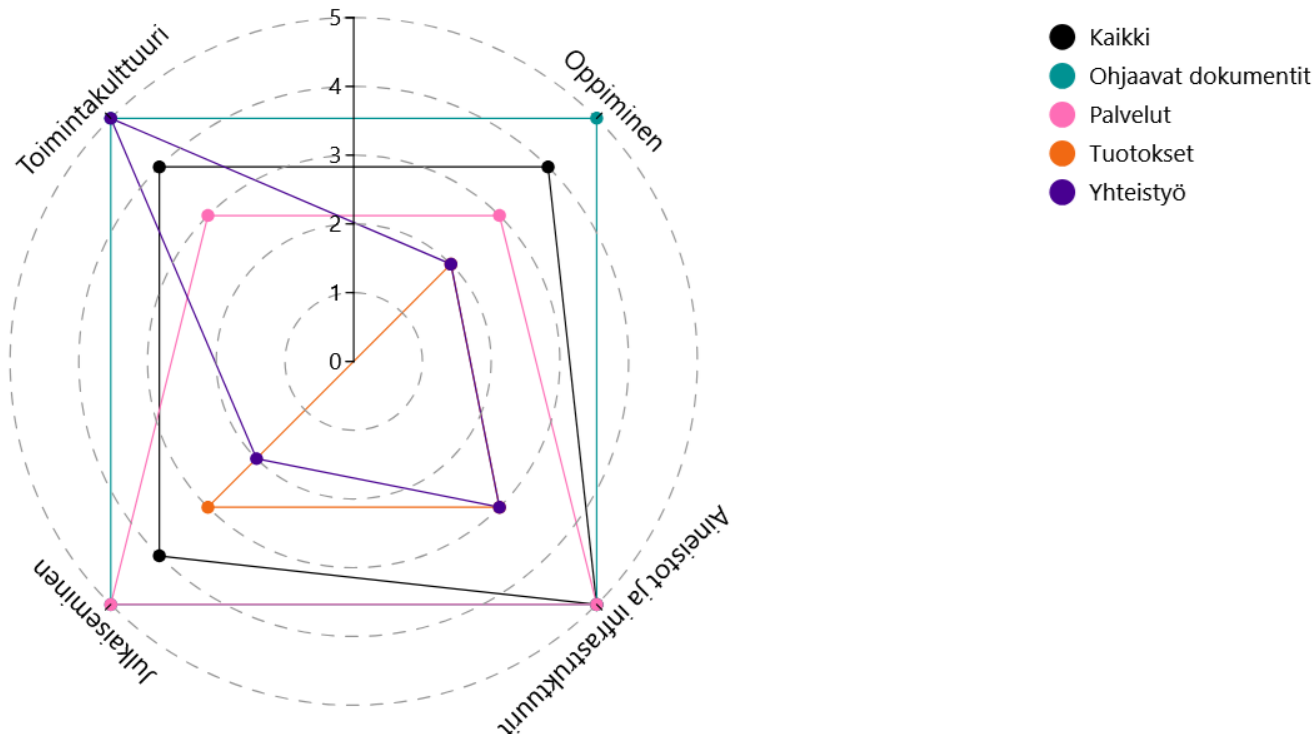
Kaikki

Pylväskuvaaja

Suoritusindikaattorit

Säteittäinen kaavio

Avoimeen tieteen ja tutkimuksen osa-alueiden asteluvut (0-5), sektorin organisaatioiden yhteenlaskettu tulos

Tiedejatutkimus.fi: kysymyskohtaiset tiedot

Kysymyksen aihe
Avoin toimintakulttuuri

Edistämisen tapa
Kaikki

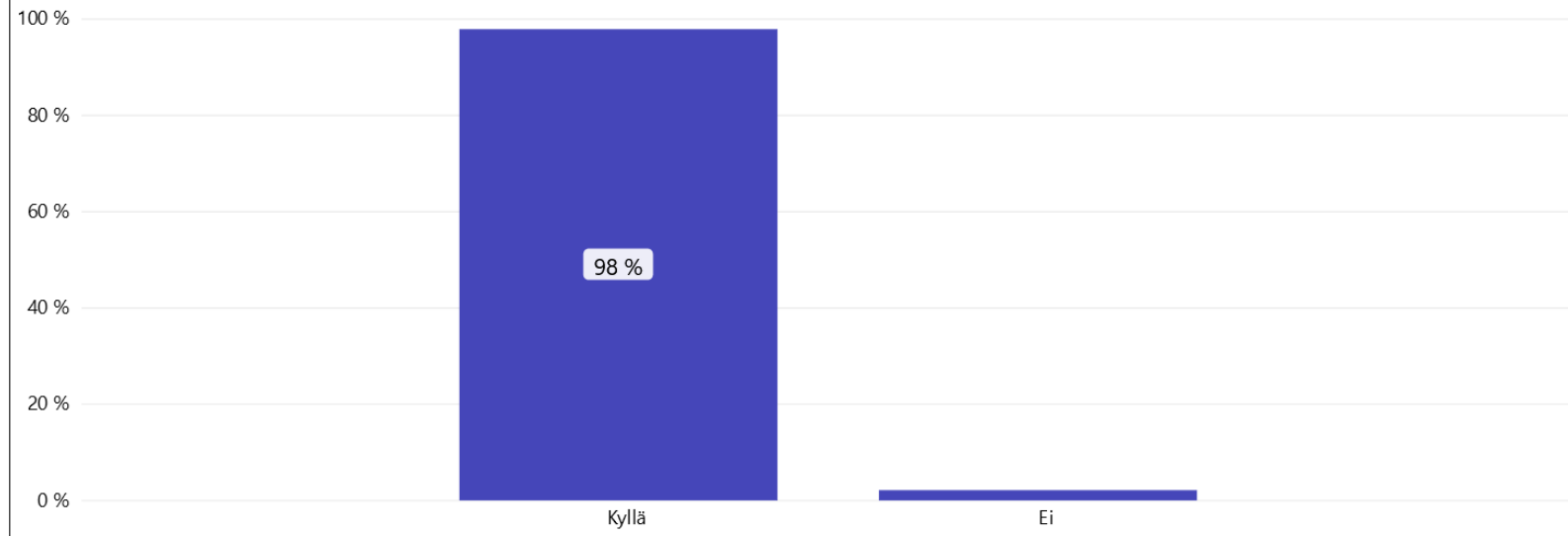
Organisaatiotyyppi
Kaikki

Organisaatio
Kaikki

Henkilötyövuodet
Kaikki

Osa-alue
Kaikki

A.1.1 Avoin toimintakulttuuri. Onko organisaatiossasi yksi tai useampi koko organisaation avointa tiedettä ja tutkimusta ohjaava dokumentti tai valmistuuko sellainen seuraavan 12 kk aikana? Ohjaavilla dokumenteilla tarkoitetaan kaikkia niitä linjauksia, politiikkoja, strategioita, ohjesääntöjä, suosituksia, ohjeistuksia jne., jotka kattavat avoimen tieteen ja tutkimuksen kokonaisuutena.

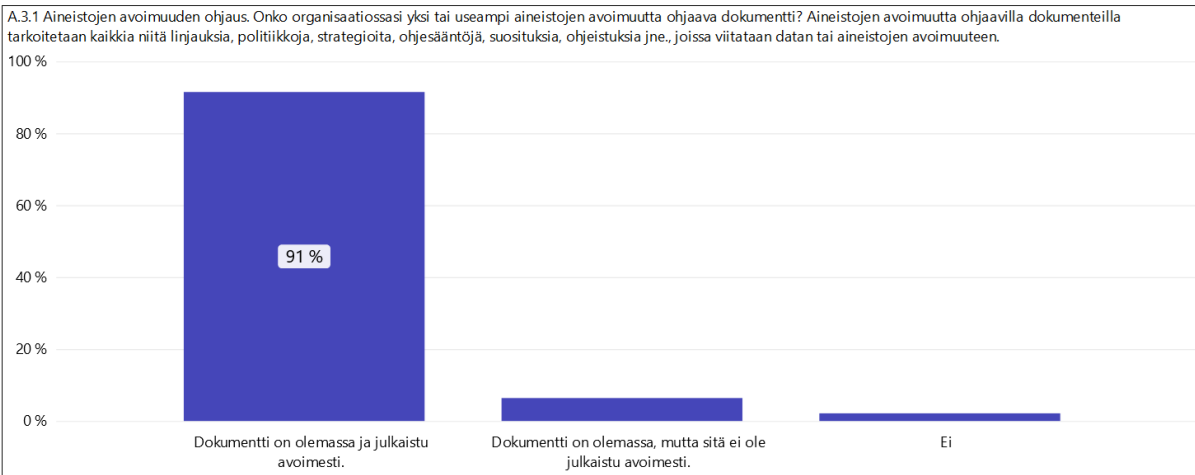
Tiedejatutkimus.fi: tilastovuosi ja vuosivertailu

Tilastovuosi-valinnassa näkyvät kyseisenä vuonna käytössä olleet vastausvaihtoehdot.

Koska vaihtoehtoja on muokattu tilastuvuosien välillä, vuosivertailu-valinnassa erityyppiset kyllä-vaihtoehdot on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi.

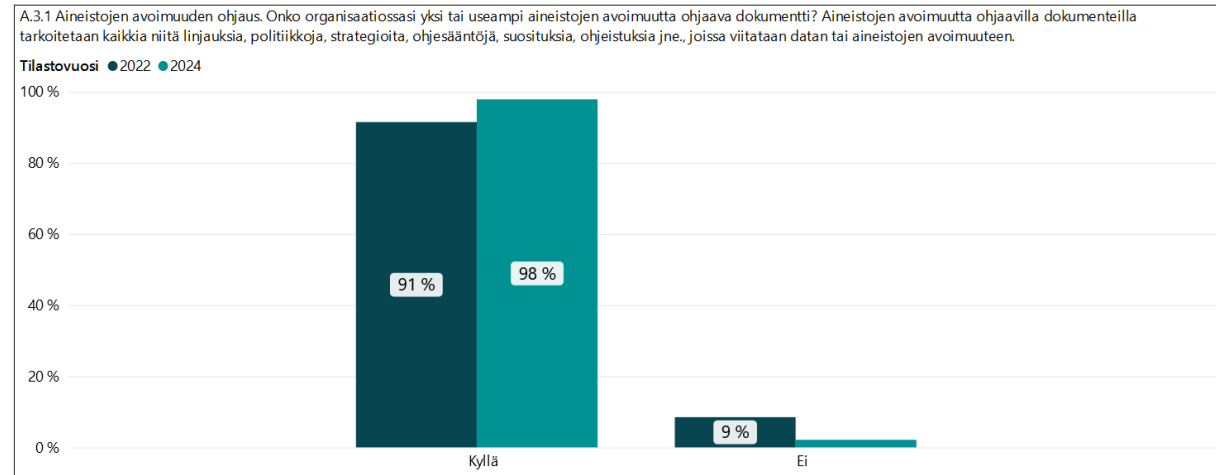
Tilastovuosi: 2024
Kysymyksen aihe: Aineistojen avoimuuden ohjaus
Tilastovuosi Vuosivertailu

Organisaatiotyyppi: Kaikki
Organisaatio: Kaikki
Henkilötyvuodet: Kaikki
Osa-alue: Kaikki
Edistämisen tapa: Kaikki

Tilastovuosi: Kaikki
Kysymyksen aihe: Aineistojen avoimuuden ohjaus
Tilastovuosi Vuosivertailu

Organisaatiotyyppi: Kaikki
Organisaatio: Kaikki
Henkilötyvuodet: Kaikki
Osa-alue: Kaikki
Edistämisen tapa: Kaikki

Tiedejatutkimus.fi: kysymyskohtaiset tiedot

Jos kysymys on uusi tai sen sisältö on jaoteltu uudelleen esim. kahteen eri kysymykseen, vuosivertailua ei esitetä.

Tilastovuosi	Kysymyksen aihe	Tilastovuosi	Vuosivertailu	
Kaikki	Laatu (a)			
Organisaatiotyyppi	Organisaatio	Henkilötyövuodet	Osa-alue	Edistämisen tapa
Kaikki	Kaikki	Kaikki	Kaikki	Kaikki

Ei vuosivertailua. Valitse toinen aihe.

Tiedejatutkimus.fi: julkaisut

Avoimista julkaisuista tarjotaan myös seurannassa ulkopuolista tietoa kolmessa eri visualisoinnissa.

Avoin saatavuus:

Sektorit:

Organisaatio:

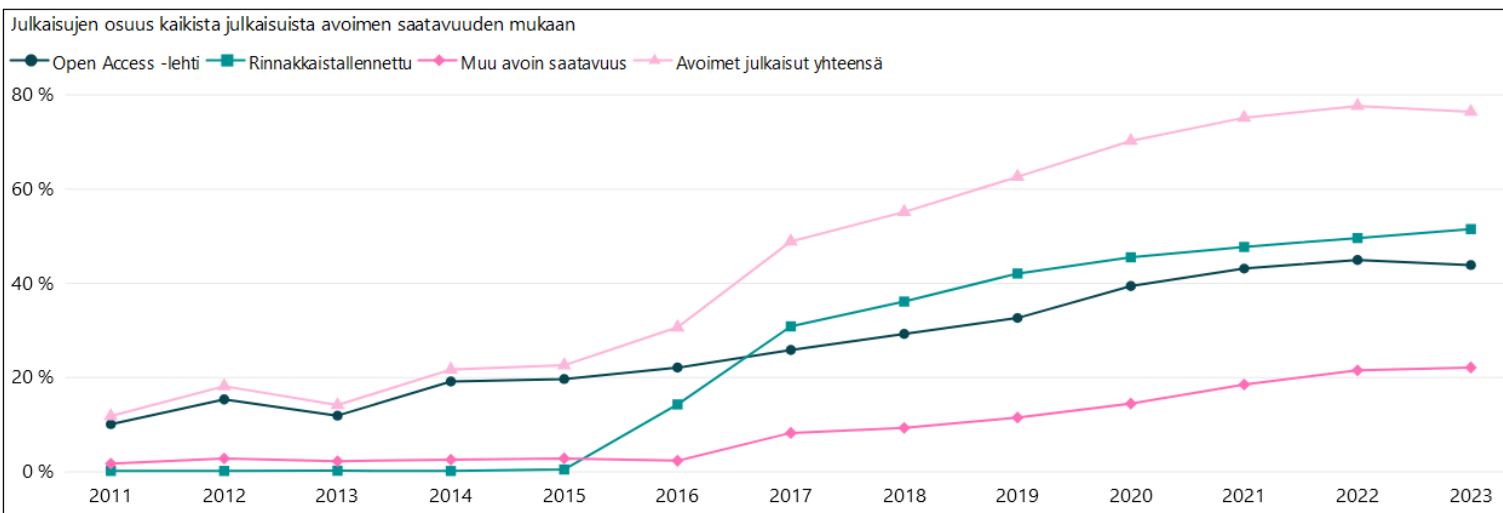
Päätieteenala:

Tieteenala:

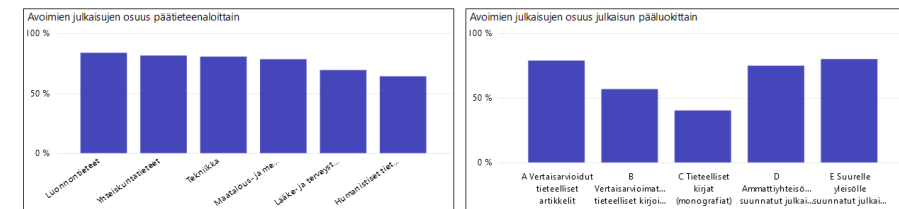
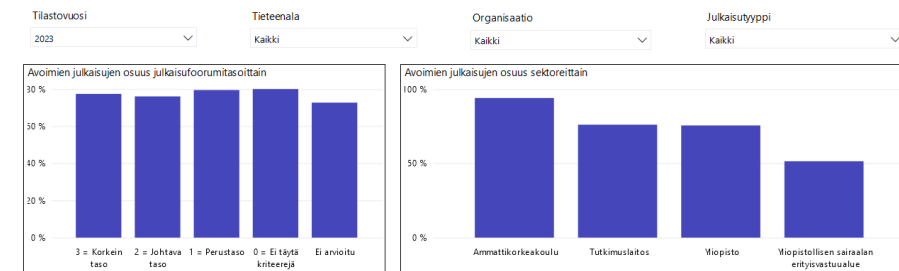
Julkaisun pääluokka:

Valitse:

Julkaisutyyppi:

Huom. Sama julkaisu voi olla sekä rinnakkaistallennettu että ilmestynyt Open Access -julkaisukanavassa tai hybridilehdessä. Siksi eri avoimuuden muotojen julkaisumäärien summa eroaa avoimien julkaisujen lukumäärästä yhteensä.

Tilastovuosi: 2023, Sektorit: Kaikki, Organisaatio: Kaikki, Julkaisun pääluokka: Kaikki

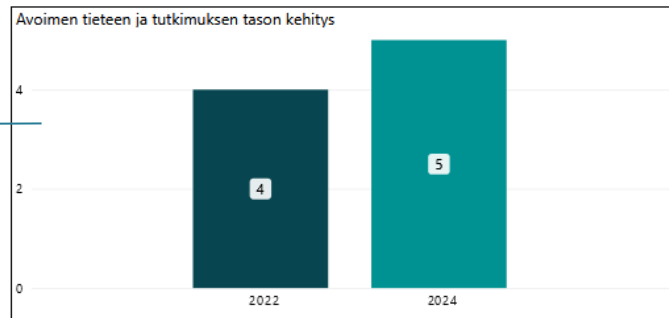
Päätieteenala: Kaikki, Tieteenala: Kaikki, Julkaisufuorumitaso: Kaikki, Julkaisutyyppi: Kaikki

Organisaatio	Open Access -lehti	Rinnakkaistallennettu	Muu avoin saatavuus	Avoimet julkaisut yhteensä
Ammattikorkeakoulu	9971 (86.8%)	2169 (18.9%)	364 (3.2%)	10788 (93.9%)
Centria-ammattikorkeakoulu	122 (80.8%)	12 (7.9%)	18 (11.9%)	144 (95.4%)
Diakonia-ammattikorkeakoulu	412 (92.6%)	16 (3.6%)	11 (2.5%)	424 (95.3%)
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	981 (90.0%)	233 (21.4%)	23 (2.1%)	1038 (95.2%)
Hämeen ammattikorkeakoulu	346 (85.9%)	47 (11.7%)	18 (4.5%)	391 (97.0%)
Humanistinen ammattikorkeakoulu	262 (78.7%)	32 (9.6%)	15 (4.5%)	280 (84.1%)
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	383 (80.6%)	93 (19.6%)	21 (4.4%)	434 (91.4%)
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	762 (90.3%)	37 (4.4%)	28 (3.3%)	808 (95.7%)
Kajaanin ammattikorkeakoulu	162 (78.6%)	9 (4.4%)	4 (1.9%)	167 (81.1%)
Karelia-ammattikorkeakoulu	380 (92.0%)	6 (1.5%)	9 (2.2%)	391 (94.7%)

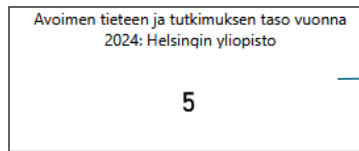
Tiedejatutkimus.fi: organisaatiovisuaalisointi

Jokaisella seurannan kyselyyn vastanneella tutkimusorganisaatiolla on Avoin tiede ja tutkimus -välilehti tiedejatutkimus.fi-portaalissa.

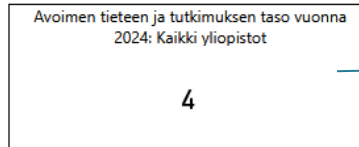
Julkaisut Henkilöstö Rahoitus **Avoin tiede ja tutkimus**

Avoimuuden tason vuosivertailu.

Organisaation avoimuuden kokonaisarvio, joka lasketaan osa-alueiden avoimuuden asteiden pohjalta.

Organisaation sektorin, yliopistot, AMKt, tutkimuslaitokset, avoimuuden kokonaisarvio.

Edistämisen tapa
Kaikki

Seurannan kysymykset ja vastaukset

Mahdollisuus tarkastella organisaation vastauksia jokaiseen yksittäiseen kysymykseen

Avoimuuden astetta osa-alueilla on mahdollista tarkastella edistämisen tapojen tasolla.

Organisaation avoimuuden aste eri osa-alueilla (julkaisut, aineistot ja infrastruktuuri, oppiminen sekä toimintakulttuuri)

